

ذره بین
<div><div> د فتر رئیس دولت سایه کجاست؟ </div><div>عدم شفافیت و شائبه سوءاستفاده</div></div>

پای هر انتخابات ریاست جمهوری که در میان باشد نام سعید جلیلی هم شنیده می‌شود. هر چند که او برای رسیدن به کرسی ریاست جمهوری ۱۱ سال است که زنبیل گذاشته اما شکست در ادوار انتخابات ریاست جمهوری سال ۱۳۹۲ و ۱۴۰۳ مهر تاییدی بر این گزاره است که مردم، سعید جلیلی را نمی‌خواهند؛ حتی به فاصله ۱۱سال و تغییرات تجربیاتی که مردم طی این سال‌ها دیده‌اند و کسب کرده‌اند. جلیلی پس از شکست از حسن روحانی در انتخابات سال ۹۲، دولت در سایه، را تشکیل داد و تلاش کرد تا چهره‌ای موجه و بابرنامه از خودش بسازد و در انتخابات ۱۴۰۳ هم که نتوانست آرای مردم را از آن خود کند؛ اما حالا او به یک دولت رقیب علیه مسعود پزشکیان تبدیل شده است و نشان داد که از خواست خود عقب‌نشینی نخواهد کرد؛ «در ایام انتخابات حرکتی روستا به روستا و محله به محله و شهر به شهر آغاز شد این حرکت ادامه خواهد داشت و فقط مربوط به انتخابات نیست چرا که کشور متعلق به همه است. چه دولت مشغول به کار چه دولت رقیب و چه دولت رفیق همه وظیفه داریم که روند پیشرفت کشور کند نشود و با قدرت ادامه پیدا کند.» از این دست اظهارات در میان سخنان جلیلی بعداز انتخابات تیر ۱۴۰۳کم دیده نشده است.

◀ **سعید جلیلی علیه قانون؟**

این عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام و بسایتی به نام «حیات طیبه» دارد که پایگاه اطلاع‌رسانی او محسوب می‌شود. در این وبسایت درباره دولت سایه نوشته است: «دولت سایه، با بهره‌گیری از مدیران باتجربه و موفق، اصناف و اتحادیه‌ها، جوانان متخصص و اساتید دانشگاه در قالب بیش از ۳۰ کارگروه تخصصی و چندین کارگروه موضوعی، طی ۸ سال گذشته به منظور کمک به دولت مستقر اقدام به طراحی اقدامات گام به‌گام در موضوعات اساسی اقتصادی، مدیریتی، سیاسی و فرهنگی نموده است.» در واقع، دولت سایه مجموعه فعالیت‌هایی است که در پشت صحنه و خارج از سیستم رسمی حکومتی، به منظور تأثیرگذاری و پیش بردن اهداف سیاسی آن گروه انجام می‌شود. افراد حاضر در این حلقه‌ها ممکن است به طور رسمی جزئی از دولت نباشند یا اگر باشند در رده‌هایی نباشند که اصطلاحاً در چشم مردم هستند؛ اما ممکن است در گلوگاه‌های مهم و البته غیررسانه‌ای حضور داشته باشند مانند مدیران بنگاه‌های مالی دولتی. آنها از طریق حضور جایگاه‌هایی و بعضاً با مشاوره‌هایی که می‌دهند، بر تصمیم‌گیری‌ها تأثیر می‌گذارند. البته منطقی بر آنچه در ذهن‌شان دارند. همچنین، فعالیت‌های دولت سایه معمولاً پشت درهای بسته و بدون شفافیت انجام می‌شود که این موضوع می‌تواند منجر به شائبه‌هایی در خصوص سوءاستفاده از قدرت شود. البته در کشورهایی که به‌لحاظ ساختار حزبی توسعه یافته محسوب می‌شود، این دولت سایه کاملاً شناخته شده است و تحت لوای حزب شکست خورده در انتخابات صورت می‌گیرد و خط و ربط مالی و چهره‌های آن و اثرات و اقدامات آن کاملاً شناخته شده است؛ اما در دولت سایه جلیلی تنها برخی چهره‌های آن مشخص هستند و دیگر هیچ! به بیان دیگر، دولت سایه، دولتی است که برخی از ببخ و بن وجود آن را غیرزلال و حتی غیرقانونی می‌دانند و برخی دیگر برایش شرط و شروط می‌گذارند. حتی برخی نیز جدای از الزام یا عدم الزام وجود چنین ساختاری، آن هم وقتی دولت مستقر آری از گذر این دهندگان راهمراه خود دارد و نظام سیاسی کشور نیز فاقد ساختار حزبی است، سولاتی مانند اینکه «چه کسی به آقای جلیلی اجازه داده دولت سایه تشکیل دهد؟» یا «منابع و هزینه‌های این دولت از کدامین می‌شود؟» را مطرح کرده‌اند که مانند همیشه این سوالات فقط مطرح می‌شوند و پاسخی داده نمی‌شوند. اخیراً هم، بعدا… مرادی، دبیر کمیسیون ماده ۱۰ احزاب در گفت‌وگو با «ایلنا» درباره چگونگی «سیستم آنها (دولت سایه)» ابراز «بی‌اطلاعی» کرده بود.

◀ **جلسات جلیلی**

اما یکی دیگر از سوالات مهم که این روزها آذهان و افکار را به خود مشغول کرده، این است که دفتر سعید جلیلی کجاست و جلسات او کجا برگزار می‌شود؟ سوالی که برای رسیدن به پاسخ آن، باید به وبگاه شخصی سعید جلیلی مراجعه کنید. هر چند که در این وبگاه و در قسمت «ارتباط با ما» آدرسی از دفتر سعید جلیلی نوشته نشده و به نوشتن یک ایمیل و دو شماره تلفن با پیش‌شماره ۶۶ بسنده کرده است. با این حال با بررسی محدوده این پیش‌شماره و عکس‌هایی که به‌عنوان جلسات دولت‌سایه در وبگاه شخصی سعید جلیلی منتشر می‌شود، می‌توان دریافت که او از جلسات خود را با هم‌فکرانش در دفتر خود که وابسته به شوراییالی امنیت ملی واقع در محله آذر ایجان و در محدوده باستور است، برگزار می‌کند. جلیلی که در سال ۱۳۸۷ با حکم رهبر انقلاب به عضویت شوراییالی امنیت ملی درآمد تا به اکنون در این شورا حضور دارد و حتی در ایام انتخابات نیز با توجه به پیوت کردن شورا، ماشین شخصی تیبای خود با یک کامیون متفاوت استفاده می‌کرد؛ البته در این مورد سایر مقامات صاحب منصب که در زمان انتخابات سمتی حساس دارند نیز، همین تدابیر امنیتی درباره‌شان رعایت می‌شود. اما نکته عجیب آنکه، جلیلی در جریان انتخابات ریاست جمهوری ۱۴۰۰ که به نفع ابراهیم رئیسی کنار رفت، در سربزرگ شوراییالی امنیت ملی نامه انصرافش را به وزارت کشور ارسال و اعلام کرد.

شنبه	سال هفتم
۰۸ · ۰۷ · ۱۴۰۳	شماره ۱۹۶۶
۷ جمادی الاول ۱۴۴۶/ ۹ نوامبر ۲۰۲۴	

◀ **آرمان ملی** ◀ **نحوه مواجهه دولت با جامعه و جریانات سیاسی را بررسی می‌کند**

مرزبندی با مخالفان، ایستادگی بر مطالبات مردم

◀ **محمد جواد حق شناس: رئیس جمهور باید هر روز خود را در معرض رای مردم بداند**

در همه این جلسات هم در خصوص مسائل و مشکلات حاضر در جامعه و لزوم رفع آنها و تحقق مطالبات مردم و وعده‌های داده شده گفته، اما واقعیت این است که دولت باید ضمن تعامل مثبت با سایر دستگاه‌ها بر موضع خود کاملاً محکم و صریح بایستد و حقوق جامعه و وعده‌های داده شده را مجدانه پیگیری نماید و نگذارد که برخی جریانات و رسانه‌ها اینگونه به جامعه القا کنند که به دولت خط می‌دهند. امری که جامعه مطالبه‌گر از رئیس جمهور منتخب خود انتظار دارد. در نشست‌های اخیر پزشکیان با جامعه‌شناسان در شامگاه سه شنبه و همچنین نشست با هیأت رئیسه جبهه اصلاحات در صبح پنجشنبه نیز همین مساله لحاظ شد که اولاً موضع دولت در انتصابات به‌ویژه در چینش کابینه و سپس استانداری‌ها چگونه بوده و چگونه در جهت رفع مطالبات جامعه تلاش می‌کند. چه اینکه یک واحد و وفای را باید یکبار بگذراند. لذا چگونه می‌توان انتظارات داشت جریانی که حتی همین امروز با وجودی که دولت در انتصابات خود همه نحله‌های فکری اصولگرایان را نیز دیده و در دولت‌گنجاند با زهزم علیه دولت انتقاداتی را وارد می‌کنند تحت لوای وفای ملی با سایر جریانات جمع شوند.

چگونه می‌توان جبهه پایداری و تندروها را که از هیچ‌گونه تلاشی برای تخریب و زمین‌زدن پزشکیان و عدم رای آوری وی دریغ نکردند با اصلاح‌طلبانی که از همه نیرو و توان خود برای حمایت در جهت رای آوری پزشکیان استفاده کردند زیر پرچم وفای پزشکیان جمع کرد؟ نیت خیر رئیس جمهور محترم درست، حق و بجا، اما در برخی اوقات نه امکانات اجازه برخی کارها را می‌دهد و نه شرایط و موقعیت به نحوی است که همه چیز آنطور که مدنظر است، پیش برود. لذا بهتر است وفای ملی پزشکیان نمود عینی و چارچوب‌مندی داشته باشد تا جریانات سیاسی حامی، منتقد و مخالف نیز نحوه مواجه خود با دولت را بدانند. گره تشکیل کابینه تا استانداران و مدیران نشان داد که وفای ملی پزشکیان در قالب دولت فرا-جناحی پیش می‌رود.

◀ **گام محکم دولت**

رئیس جمهوری طی سه‌ماه گذشته با مجموعه‌های مختلفی در حوزه‌های مختلف به بحث، گفت‌وگو و هم‌نشینی پرداخته

◀ **آرمان ملی** ◀ **روابط آینده تهران-واشنگتن را بررسی می‌کند**

سیاست

گزارش

◀ **آرمان ملی** ◀ **روابط آینده تهران-واشنگتن را بررسی می‌کند**

◀ **ترامپ-ایران؛ تعامل یا تقابل؟**

◀ **حسن بهشتی‌پور؛ دست‌ترامپ برای اجرای هر برنامه‌ای باز است**

آرمان ملی- سیاوش پورعلی: ایران و جمهوری خواهان بازم به‌هم رسیدن این بار نه‌تنها بر اختلافات گذشته اضافه شده بلکه جنگ در خاورمیانه هم بر چالش‌ها افزوده است. در حالی که همه گمان می‌کردند دولت دموکرات، این بار با چهره یک زن وارد کاخ سفیدی می‌شود، تجربه هیلاری کلینتون بازم برایشان تکرار شد و باردیگر دونالد ترامپ به نفر اول ایالات متحده آمریکا تبدیل شد. حضوری که شاید برخی در ایران و آنچه شرق می‌نامیم منظرش بودند، در کنار جنجال‌های فراوانی که در چهارسال اول ترامپ دنیا را تکان داد خروج ناگهانی‌اش از برجام و در ادامه تروز سردار قاسم سلیمانی فصل جدیدی را در روابط جمهوری اسلامی و آمریکا باز کرد. به‌نوعی که همچنان برخی در ایران خواهان انتقام از رئیس جمهور آمریکا هستند. در آن سوی آب‌ها ما ترامپ این بار مدعی است که با ادبیات جدیدی وارد «واشنگتن دی سی» خواهد شد. در ادامه این گزارش واکنش‌ها به انتخاب این چهره جنجالی به عنوان رئیس جمهور یکی از قطب‌های جهان و تأثیراتش بر شرایط ایران بررسی خواهیم کرد.

◀ **آزمودن گفت‌وگو**

حسن بهشتی‌پور، کارشناس و تحلیلگر مسائل بین‌الملل در پاسخ به اینکه باتوجه به روی کارآمدن ترامپ روابط بین دو کشور چه سرنوشتی خواهد داشت، به خبرنگار «آرمان ملی» می‌گوید: «آمدن ترامپ رویکرد جدیدی در عرصه آمریکا خواهد بود. او هم توانست اکثریت کارت کنترل را کسب کند و هم آرای مردمی خوبی به دست آورد. جمهوری خواهان نزدیک به ترامپ توانسته‌اند اکثریت را در مجلس سنا و نمایندگان کسب کنند. این وضعیت دست ترامپ را در اجرای تصمیمات باز خواهد گذاشت و البته برای سایر کشورها خطرناک است.» او در همین مورد و با پرداختن به واکنش‌ها اضافه می‌کند: «برخی به‌نوعی با این رویداد برخورد می‌کنند که گویا قرار است همه دستوراتی که ترامپ می‌دهد اجرائی شود. معادلات در عرصه جهانی تغییر کرد و آمریکا تنها تصمیم‌گیرنده نخواهد بود. اینکه رفتار ترامپ در قبال ایران چگونه پیش می‌رود، باید در انتظار معرفی گزینه‌های احتمالی برای وزارتخانه‌های حساسی چون خارجه، دفاع، خزانه‌داری و مشاور امنیت ملی باشیم در غیر این صورت نمی‌توان با قاطعیت چیزی گفت.» این تحلیلگر مسائل بین‌الملل با اشاره به تجربه دوره اول تراب اظهار کرد: «ترامپ در دوره گذشته چون تجربه اجرائی نداشت فکر می‌کرد که ریاست جمهوری مانند بازرگانی است و با فشار حداکثری تلاش کرد تا رفتار ایران را تغییر دهد. اکنون متوجه اشتباهات خود در قبال ایران، چین، روسیه، اتحادیه اروپا و کره شمالی شده است. طرف ایرانی هم باید خودش را هم برای تعامل و هم تقابل آماده کند. در جایی برای مهار ترامپ نیاز به تقابل داریم ولی در جایی هم به‌تعامل نیاز داریم. ایران حداقل می‌تواند با یاد راه‌امتحان کند؛ فراموش نمی‌کنیم که او قاتل شهید سلیمانی است اما اگر منافع ملی اقتضا کند، با صلاح‌دید مقامات کشور، شاید بتوان با دولت او گفت‌وگو کرد. همانطور که با صدام حسین وارد مذاکره شدیم. ترامپ نه‌تنها با ایران بلکه با چین، روسیه و… هم دشواری‌هایی دارد.»

◀ **نگاه بسته و محدود نداریم**

مسعود پزشکیان، رئیس جمهور در جمع اعضای ستاد خود گفت: «برای ما هرگز، تقاضی نخواهد داشت که چه کسی در انتخابات آمریکا پیروز شده، چرا که کشور و نظام ما به قدرت دورنی خود با ملت‌ای با عظمت متکی است. ما در توسعه روابط خود با دیگر کشورها به هیچ‌عنوان نگاه بسته و محدودی نخواهیم داشت. اولویت خود را توسعه روابط با کشورهای اسلامی و همسایه‌ها قرار داده‌ایم و عمیقاً معتقد به ایجاد وحدت و انسجام میان کشورهای اسلامی هستیم و باور داریم اگر همه کشورهای جهان اسلام با یکدیگر براد و متحد بودند، رژیم صهیونیستی جرأت نداشت اینگونه مردم فلسطین و لبنان مظلوم را به خاک و خون بکشد.»

◀ **توجه ایران به احترام**

نمش همچنان در ادبیات برخی از چهره‌های جمهوری اسلامی دیده می‌شود. محمد جواد ظریف، وزیر امورخارجه پیشین، رای به ترامپ را نشانه‌ای از اعتراض شهروندان آمریکا به دخالت دولت بابدین در جنگ غزه دانسته و در واکنش به انتخابات اخیر نوشت: «مردم آمریکا، از جمله بیشتر مسلمانان، بارای خود به‌وضوح مخالفت خود را با یکسال شرم‌آور همدستی ایالات متحده در جنایت‌های اسرائیل در غزه و کشتار در لبنان نشان دادند. امیدواریم که دولت جدید ترامپ به وعده‌های خود در مورد خود داری از جنگ‌ها عمل کنند و درس مهمی که مردم آمریکا بیامون پایان دادن به جنگ‌ها و پیشگیری از جنگ‌های جدید باشد و کندی به انتخاب ترامپ به عنوان عزا بگیریم باید همه راه‌ها را امتحان کنیم، ما باید روحیه داشته باشیم، ایران کشور بزرگی است و باید به اندازه بزرگی خودش تصمیم‌های درستی بگیرد و نباید ناامید باشیم. نکته این است که دیپلماسی ما باید دیپلماسی سطح بالایی باشد و وقتی در مسیر راه‌بردی هستیم باید دیپلماسی سطح بالا داشته باشیم مثلاً ارتباط با همسایگان و کشورهای اطراف و سایر کشورهای بزرگ در جهان بسیار برای ما مهم است. مشاور رهبر انقلاب گفت: خداوند وقتی کسی را دوست دارد هم در این دنیا و او را محبوب مردم می‌کند و هم این‌طور شهادت نصیب هر کسی نمی‌شود. بعضی‌ها مردم بزرگی هستند و رویداد ساز هستند مثلاً علامه طباطبایی با تفسیرالمیزان رویداد ساز بود و یا شهید مطهری رویداد ساز و تأثیرگذار بود، لذا شهید نصرا… زندگی‌اش در حوزه منطقه‌ای تأثیرگذار بود و شهادتش هم همین‌طور بود. لاریجانی بیان کرد: سردار سلیمانی در اواخر عمر خود می‌گفت باید من بروم که برای من عجیب بود. وقتی کسی شهید می‌شود با وضعی که شهید نصرا… به دست شقی‌ترین افراد شهید شد در ذهن میلیون‌ها جوان می‌ماند و مردان سیاسی متعارف این را نمی‌فهمند، اما کسانی که نگاه راه‌بردی دارند، می‌فهمند.

◀ **بازگشت لاریجانی به روزهای قبل ۱۴۰۰**

ملتی که عزا بگیرد ره به جایی نمی‌برد

◀ **سنگ تحریم باید برداشته شود**

مهمی در کشور داشته در روزهای اخیر به فضای بین‌الملل پرداخته است. علی‌لاریجانی اخیراً در واکنش به انتخاب ترامپ به عنوان رئیس جمهور آمریکا بیان داشت: نباید کارهایمان را به افرادی که خیلی ارزش ندارند، پیوند بزنیم. لاریجانی اظهار کرد: فکر نکنیم اگر این ا ترامپ اول وضع خیلی خطرناک می‌شود. وی تصریح کرد: البته تحریم‌ها مانند سنگی جلوی توسعه ماست، این سنگ باید برداشته شود، ممکن است زمانی دیر شود اما نباید عزا بگیرد، ره به جایی نمی‌برد. دیپلماسی ما باید در شرایط فعلی سطح بالا باشد. وی در پاسخ به تداوم اعمال تحریم‌ها توسط ترامپ، ادامه داد: ترامپ می‌خواهد چه تحریمی اعمال کند؟ ۱۵۰۰ تحریم آمریکا برای افراد بود، مثلاً آقای ظریف را تحریم کردند. این تحریم‌ها بیشتر جنبه اعتبارشکنی دارد.

◀ **مواجهه ترامپ با ایران**

وی درباره رفتار ترامپ در برابر ایران گفت: برخی حرف‌های او در آخرین روزهای تبلیغات انتخاباتی‌اش درباره ایران بود. شاید فهمیده است که با دیواری سخت مواجه است و باید رفتار خود را تغییر دهد. واقعاً نمی‌توان دقیق حرف زد. نکته آن است که ما نباید حرکت‌های خود را به ذهن خصیت‌های پیوند بزنیم. ماکشوری متمدن هستیم و باید قدر حرف‌زدن درباره این آدم‌ها نباید مهم باشد. لاریجانی

آقای احمدی نژاد مصاحبه کرد. با وجود آنکه لاریجانی در مسیر بازگشت به روزهای قبل ردصلاحتیش است. مسیری که ریاست جمهوری مسعود پزشکیان آن را هموار ساخت. لاریجانی از چهره‌های ماندگار کشور است که ۱۲سال در مستند ریاست مجلس تکیه زده بود. او پس از ردصلاحتیش به شخصیتی گله مند تبدیل شد اما حاضر نشد تکلم‌های در انتقاد از ارکان نظام به زبان بیاورد، چراکه به خوبی می‌دانست این انقلاب به سادگی محقق نشده و باید حفظ شود. نخستین اقدام لاریجانی پس از ردصلاحتیش یک استعفا بود. او که مسئول اجرای قرارداد ۲۵ ساله ایران و چین بود، بعد از آنکه در انتخابات ریاست جمهوری ردصلاحت شد، از این مسئولیت کناره‌گیری کرد. البته این استعفا نخستین استعفا ناشی از گدلا به لاریجانی نبود او سال‌ها پیش از دبیری شورای عالی امنیت ملی هم کناره‌گیری کرده بود که حسین مرعشی فعال سیاسی اصلاح‌طلب این استعفا را اینگونه توضیح داد: «در بحث مهم هسته‌ای، آقای لاریجانی نماینده رهبری در شورای امنیت ملی و دبیر این شورا بودند. اتحادیه اروپا یک پیشنهاده داد که ایران با آن پیشنهاد موافق بود. آقای لاریجانی سوار هواپیما شد که برود اروپا با نماینده استوار اروپا گفت‌وگو کند. وقتی هواپیمای وی در اروپا نشست، آقای متکی وزیر امور خارجه

◀ **پایان سکوت**

لاریجانی پس از استعفا هایش سکوت کرد و سعی داشت حاشیه و تنش ایجاد نشود.

پس از پیروزی پزشکیان اما او فضا را برای بیان آنچه در دل داشت، فراهم ارزیابی کرد و به بیان ناگفته‌هایش پرداخت. ارتباط لاریجانی و پزشکیان خوب است. او که مسئولیت‌های

^[1] هر چند که او برای رسیدن به کرسی ریاست

^[2] هر چند که او برای رسیدن به کرسی ریاست